

Cardoens Molen

Lees voor **Nederlands**

De Dadizelgemolen of Cardoens molen was een houten graanwindmolen. De staakmolen was de banmolen van het dorp.

Archiefstukken vermelden hem al in de 15de eeuw. In het begin van de 17de eeuw werd hij heropgebouwd na de vernieling gedurende de godsdiensttroebelen op het einde van de 16de eeuw.

In de tweede helft van de 18de eeuw werd hij door Gabriël Sabbe gebouwd of herbouwd. Zijn uiterlijk voorkomen bleef onveranderd tot in de 20ste eeuw.

De familie de Croix was voor 1834 eigenaar en daarna hun erfgenamen. Hervé D'Hunolstein, kleinzoon van Léonie de Croix, verkocht de molen in 1902.

Enkele generaties Cardoen waren er huurder-molenaar in de 19de en 20ste eeuw.

De staakmolen werd in 1905 naar Rumbeke verplaatst waar hij in 1941 werd afgebroken. Op het vangwiel was de inscriptie "Gabriel Sabbe 1768" terug te vinden en op de steenbalk was het jaartal 1782 ingekerfd.

Aan de grens van Dadizele en Moorslede, in de Dadizelestraat op 300 m van de basiliek stond Debattens of Vergotens molen, genoemd naar de eigenaar De Bats of naar de molenaar Henri Vergote. Het was een staakmolen, koren- en oliemolen. Sinds de afbraak van Cardoens molen waren de boeren uit die omgeving op deze molen aangewezen. Hij werd op 20 oktober 1914 door de Duitsers omvergetrokken.

Het westelijke deel van het dorp ging langs bij molenaar Vervaecke op de Arkemolen. Dit was een graan- en tarwemolen in 1771 gebouwd en in het najaar van 1918, bij de doorbraak door oorlogsgeweld vernietigd. Enkel de Arkemolenstraat herinnert nog aan die molen.

Français

Moulin de Cardoen

Le moulin Dadizelgemolen ou moulin de Cardoen molen était un moulin à grains en bois. Le moulin à pieux était le *banmolen** du village.

Déjà mentionné au 15e siècle. Reconstruit au début du XVIIe siècle après les troubles religieux de la fin du XVIe siècle.

Reconstruit au 18ème siècle par Gabriel Sabbe. Il est resté inchangé jusqu'au 20e siècle.

La famille de Croix était propriétaire avant 1834, puis ses héritiers. Hervé D'Hunolstein, petit-fils de Léonie de Croix, a vendu le moulin en 1902.

Plusieurs générations de Cardoen étaient locataires et propriétaires de moulins au XIXe siècle.

Le moulin a été déplacé à Rumbeke en 1905 et a été démoli en 1941. L'inscription "Gabriel Sabbe 1768" est visible sur la roue de secours et la date de 1782 sur la poutre en pierre.

À la frontière avec Moorslede, dans la rue de Dadizele, se trouvait le moulin Debattens ou Vergote , du nom du propriétaire De Bats ou du meunier Henri Vergote. Le pieu, le maïs et le moulin à huile ont été abattus par les Allemands le 20 octobre 1914.

La partie ouest du village est allée au meunier Vervaecke à l'Arkemolen. Il s'agissait d'un moulin à grains et à blé construit en 1771 et détruit à l'automne 1918 lorsque la guerre a éclaté.

Banmolen ou moulin coercitif. Le moulin d'un seigneur, où ses serfs devaient livrer leur grain à moudre.

English

Cardoens Mill

The Dadizele Mill or Cardoens Mill was a wooden flour windmill. The stakemill was the "banmolen"* of the village.

Already mentioned in the 15th century. Rebuilt at the beginning of the 17th century after the religious troubles at the end of the 16th century.

Rebuilt by Gabriel Sabbe in the 18th century. It remained unchanged until the 20th century.

The de Croix family owned it before 1834 and then their heirs. Hervé D'Hunolstein, grandson of Léonie de Croix, sold the mill in 1902.

Several generations of Cardoen were tenant-millers in the 19th century.

The mill was moved to Rumbeke in 1905 and demolished there in 1941. One of the wheels had the inscription "Gabriel Sabbe 1768" and the stone beam had as inscription the year 1782.

On the border with Moorslede in the Dadizelestraat stood Debattens or Vergotens Mill, named after owner De Bats or miller Henri Vergote. The stake, flour and oil mill was pulled down by the Germans on October 20, 1914.

The western part of the village went to miller Vervaecke of the Arkemolen. This was a flour mill built in 1771 and destroyed by war in the fall of 1918.

*"Banmolen" or "dwangmolen". A lord's mill, where his serfs had to deliver their grain for grinding.